

MANIFEST: INIȚIATIVA PENTRU DREPTUL LA VIITOR

Nu voi fi inert! Un lucru este cert:/Singuri nu răzvim, Hai să ne unim! (Îndemn - versuri din Tabăra de Activism Politic Socialist, 8-14 septembrie 2025)

Ce este dreptul la viitor?

Dreptul la viitor este dreptul de a munci în prezent fără exploatare și expropriere.

Dreptul la viitor înseamnă să poți locui azi în condiții bune și să te hrănești adecvat.

Dreptul la viitor înseamnă să beneficiezi de servicii școlare și de sănătate gratuite.

Dreptul la viitor constă în protejarea naturii față de exploatare.

Dreptul la viitor este o viață în prezent liberă de războaie și cheltuieli de înarmare.

Dreptul la viitor constă în perpetuarea transgenerațională a bunăstării pentru toți.

Dreptul la viitor depinde de democratizarea deciziilor politice și socializarea resurselor.

Dreptul la viitor înseamnă să nu fii criminalizat pentru criticile tale anticapitaliste.

Dreptul la viitor înseamnă să ajungem să trăim într-o lume postcapitalistă.

Dreptul la viitor este căutarea unei alternative socialiste la capitalism.

Zece evoluții ale capitalismului târziu care ne fură dreptul la viitor

1. Expansiunea teritorială a sistemului capitalist prin cucerirea de noi și noi teritorii cu forță de muncă ieftină, piețe de desfacere și resurse naturale din semiperiferii, inclusiv prin distrugerea și delegitimarea alternativei socialiste.
2. Retragera statului din rolul său social și reducerea treptată a investițiilor publice în bunuri și servicii publice, în paralel cu continua privatizare a tuturor sectoarelor economice și non-economice.
3. Financiarizarea economiei, adică creșterea rolului actorilor, piețelor și instrumentelor financiare în finanțarea sectorului productiv și nonprofit în funcție de interesele capitalului financiar.
4. Continuarea războaielor din afara Europei și prin intervențiile militare ale marilor puteri imperialiste pentru a le servi intereselor lor economice și politice, și, în paralel, continua întărire a forțelor represive ale statului prin care se urmărește reducerea șanselor unei revolte populare împotriva războaielor imperialiste.
5. Exploatarea naturii până la agravarea crizei climatice, în paralel cu crizele din sectorul energetic care, datorită totalei liberalizări, aduce profituri exorbitante companiilor din acest sector.
6. Exploatarea locuințelor de către marii proprietari, bănci, fonduri de investiții, companii de administrare a activelor.
7. Revenirea la gradul de înarmare din perioada interbelică și escaladarea riscului izbucnirii celui de al treilea război mondial pentru refacerea ordinii globale.

8. Transformarea „contra-revoluției preventive” din a doua jumătate a secolului XX într-o adevărată contra-revoluție prin militarizarea instituțiilor de forță, întărirea serviciilor secrete, colaborările dese dintre acestea și presă, justiție sau corpuri diplomatice, proliferarea supravegherii permanente, acceptarea tacită a grupărilor paramilitare de extremă dreapta.

9. Acumularea de capital continuă să se realizeze prin apropierea plusvalorii create de muncile productive și reproductive, genizate și rasializate, prestate în cadre formale sau informale. Deci forța de muncă continuă să fie exploatată în diverse feluri. Dar azi acumularea de capital se face și prin rentierismul dominant în sectorul imobiliar, inclusiv cel al locuințelor, și prin mecanisme ale atragerii veniturilor populației pe piețele financiare dominate de actori care fac profit din credite și speculații cu active.

10. Extragerea de profituri exorbitante din complexul industrial-militar financiarizat care alimentează riscul de războaie, iar reconstrucțiile postbelice devin și ele surse ale acumulării de capital.

Zece moduri în care capitalismul afectează azi dreptul la viitor

1. Militarismul prădător duce în extremă canibalismul capitalismului prin care acesta consumă și sacrifică vieți umane pe altarul capitalului.
2. Militarizarea implică creșterea investițiilor publice în industria militară, iar asta duce la deficit bugetar, îndatorare guvernamentală și măsuri de austeritate, precum și la reducerea investițiilor în locuințe, învățământ și sănătate publică și cultură.
3. Monopolul capitalului financiar crează și recreează lumea în funcție de interesele sale, iar statele naționale și organizațiile suprastatale slujesc această stare de fapt.
4. Statul este acaparat total de către interesele clasei capitaliste.
5. Marile puteri imperialiste în frunte cu hegemonul american ne dictează să investim în complexul militar-industrial financiarizat și să ne sacrificăm pentru ordinea mondială care le convine.
6. Liberalizarea prețurilor și măsurile de austeritate rezultă în discrepanța dintre veniturile oamenilor și costurile hranei, locuinței și energiei.
7. Reducerea puterii de cumpărare a oamenilor prin măsuri de austeritate este un factor ce duce la recesiune economică.
8. Recesiunea economică crește armata de rezervă a forței de muncă care va fi constrânsă să se înroleze în armată sau să accepte locuri de muncă în industria militară, care promite regenerarea economiei.
9. Lucrătorilor din România li se cere să aleagă între forțele extremismului economic liberal îndulcit uneori cu valori culturale progresiste sau extrema dreaptă naționalistă anti-progresistă, ambele bazate pe anticomunism.
10. Toate problemele de mai sus sunt manifestări ale sistemului capitalist bazat pe proprietatea privată asupra mijloacelor de producție și acumulare de capital.

Pentru a ne asigura dreptul la viitor, avem nevoie de o schimbare radicală

Clasa lucrătoare este compusă din persoane care trăiesc exploatarea și exproprierea în maniere specifice și prin cetățenia, statutul social, vârsta, genul, etnia și orientarea lor sexuală.

După 35 de ani de transformări capitaliste în România, cei care trăiesc din vânzarea forței lor de muncă nu mai pot spera în reformarea sistemului care să aducă bunăstarea lor. Multitudinea crizelor create de capitalism distrug vieți umane și planeta. Azi nimeni nu mai poate susține că problemele create de capitalism se pot rezolva în interiorul capitalismului. Orice soluție la crize, gândită în cadrele capitalismului, se face cu scopul asigurării că sistemul se va reproduce. Marile probleme macroeconomice de care se discută acum, precum deficitul bugetar, deficitul comercial și îndatorarea publică, în numele cărora se impun măsuri de austeritate, în timp ce țara cheltuie tot mai mulți bani pe armament și continuă să se îndatoreze cu acest scop, sunt codate în acest sistem.

Clasa lucrătoare are nevoie de o schimbare radicală: de alternativă la capitalismul contemporan, care se poate inspira din modele din trecut, dar nu înseamnă întoarcerea în trecut, înseamnă un socialism al viitorului.

Ce e de făcut ca să ne câștigăm dreptul la viitor?

1. Ne organizăm să contribuim la schimbarea radicală a sistemului.
2. Susținem protestele anti-austeritate, protestele pentru dreptate locativă, protestele împotriva femicidului și violenței împotriva femeilor, grevele muncitorilor și muncitoarelor, protestele cadrelor didactice și studenților, campaniile împotriva producției de armament care alimentează toate războaiele din lume și genocidul din Gaza.
3. Susținem că mișcările mobilizate în jurul problemelor punctuale ale mișcărilor de mai sus trebuie să se coaguleze într-o singură mișcare amplă, anticapitalistă.
4. Mișcările locale trebuie să se rețelizeze la nivel național, și să se conecteze la mișcări transnaționale.
5. Schimbările dorite de lucrători se pot realiza numai prin luptă politică bazată pe solidaritate de clasă.
6. Toate forțele trebuie să se coaguleze într-un partid muncitoresc revoluționar, ce poate fi construit prin crearea unei rețele între mai multe fronturi comune, axate pe diverse probleme, dar apropiate prin viziunile lor socialiste anticapitaliste.
7. În cadrul rețelei de mai sus trebuie să se afirme, în mod democratic, prin discuții, dezbateri și participare activă la luptele politice, un centru care să ofere coerență ideologică și metodologică organizațiilor clasei muncitoare.
8. Pentru o schimbare radicală a sistemului cu scopul eliminării exploatarei de toate felurile, acum este nevoie de un program tranzițional care să pregătească trecerea de la capitalism la socialismul viitorului.
9. Programul tranzițional trebuie să înceapă imediat socializarea mijloacelor de producție, crearea unui sistem de planificare economică și teritorială prin care să se coordoneze dezvoltarea economică, definanțiarizarea economiei, oprirea militarizării și redirecționarea investițiilor militare înspre investiții în educație, sănătate și locuințe publice, reglementarea piețelor de mărfuri, locuințe

și capital, democratizarea deciziilor politice, socializarea muncilor reproductive, creșterea semnificativă a numărului de locuințe publice, demontarea ideologiei liberale, eliminarea rasismului și sexismului din practicile instituționale și cotidiene.

10. Nu vrem militarizare,/ nu luptăm în divizare, nici individualizare./ Fără exploatare!/ Vrem sindicalizare!/ Muncă în condiții juste, roditoare!/ Schimbare emancipatoare! Abolim hegemonia clasei asupritoare!/ Noi nu vrem la război,/ strigați ce vreți și voi!/ LOCUINȚE! PENTRU TOȚI!/ EDUCAȚIE! PENTRU TOȚI!/ SĂNĂTATE! PENTRU TOȚI!/ PÂINE, PACE! PENTRU TOȚI!/ ARTĂ! PENTRU TOȚI!/ DREPTURI! PENTRU TOȚI!/ BUNĂSTARE PENTRU TOȚI!/ UNIȚI PENTRU SOLUȚIE,/ FACEM REVOLUȚIE!

* **Manifest: Inițiativa Pentru Dreptul la Viitor** este un mesaj al celor care au participat la Tabăra de Activism Politic Socialist, desfășurat între 8-14 septembrie 2025, în Câmpul Cetății. Am fost patruzeci și cinci de persoane (organizate sau nu în grupuri activiste în prezent sau în trecut în România). Tabăra, împeună cu un Manual al organizatorilor, și-a propus să creeze spații și instrumente ale devenirii unui colectiv socialist. TAP_SOC2025 a fost concepută ca un eveniment pentru educație și acțiune politică, un laborator de idei socialiste și critică anticapitalistă și un spațiu pentru împărtășirea experiențelor trecute și elaborarea planurilor comune de viitor în acest domeniu. Prin prezentările grupurilor organizatoare și diverse activități practice am abordat subiecte precum exploatarea muncii și partidul revoluționar muncitoresc, sistemul-lume capitalist și contradicțiile sale, depozitarea de locuințe și lupta pentru eliminarea exploatării locuințelor și nevoilor de locuit ale lucrătorilor, reproducția socială și feminismul, cursa de înarmare în capitalismul de azi, și cum ne gândim despre colectivitățile noastre și ajutor reciproc în timpul crizelor. Manifestul Inițiativa Pentru Dreptul la Viitor atrage atenția asupra unor probleme discutate în acel cadru, creionează câteva componente ale alternativei la capitalism, precum și idei pentru acțiuni de colaborare pentru susținerea organizării muncitorești.